

Latweeschu Awises.

Ar augsta Geweschanas - Kummisiones sianu un nowehleschanu.

Nr. 31. Zettortdeena 5ta Augusta 1826.

No Pehterburges 16ta Juhli.

Muhu schehligs Keisers un Rungs un wima Augusta laulata draudsene, ta Keiserene, schodeen us Moskawu aisbraukuschi. Schim wezzam wirs-pilsatam tann 21 mā deenā schi mehnescha ta retta laine gaddisees, to no wisseem kreewu walstis behrneem mihlotu un dahrgi zeenitu Semnestehwu, sawu muhru aprikos redscht.

No Tukumes 10ta Juhli.

Kad dauds mahzitaji no sawahm mihlahm draudsehn preezegas finnas awises raksta par jaunekleem, kas mahzibā un gudribā peenemmabs; tad arri es warru runnaht un gribbu to labprahrt darrift. Kad preefsch 6 gaddeem wehl ne pusse no jaunekleem pee pahrklauifschanas warreja grahmatu lassit, tad taggad no 153 bija 98 lassitaji un 2 rakstitaji, un pehrñā gaddā ē ruddens no 25 bija 21 lassitais, un diwi, kas pratte arri rakstih, un pehrñā pawassarā wehl leelaks preefs, no 176 jaunekleem bija 130 lassitaji un 3 rakstitaji. Isgahjuschā seemā weenās mahjās 14 behrni no 4 mahjahm sanahkuschi bija wissi lassitaji. No daschās muischās sanahkuscheem behrneem, jo es pahrmihjoht weenu gaddu eefsch mahjahm mannu draudsi apmekleju, un atkal zittu gaddu masaku pagastu behrnus muischās ar zeenigu fungu pawehleschanu leeku sanahkt — bija starp 40, lassitaji 25 — starp 27, lassitaji 25 — starp 26, lassitaji 21 — starp 16, lassitaji 14. Tas irr manni lohti preezinajis un es zerreju, lassoht arri preezinahs tohs, kas Latweeschus mihlo, un tee paschi, kurreem ebbe scho finnu rafstu, jau sawas tautas beedrus wissuwairak mihlehs, un par gudribas wairofchanu preezaees. Kad jau scheit tas noteek, fur wehl ne weena ihpascha Latwee-

schu skohla — un pilstatā wahzu skohla retti kahds warr sawu behrni suhtiht — tad warram preezigi us to zerreht,zik dauds anglofees, fur jau skohlas zeltas. Pee tahm lai Deewes, schehligs Tehws, arri inums palihds flaht.

Elverfeld,

Tukumes draudses mahzitais.

No Tukumes 17ta Juhli.

Gohdigs, brangs un drohfsch darbs. Jauns wihrs — ne lohti leels un stiprs no auguma, tas ihsti tei peeminnams — buhmeisteris, Limonius wahrdā, brihwzilweks no Latweeschu fahrtas, to padarrijis. Winsch no junta, fur strahda, reds leelu niknu wihrn, kam plinte rohka, ar sweschu Schihdu fleppeni pee feenmallas rumajam. Leelaits wihrs — burlaka — leekahs gulleht, Schihds atkahpahs un ne zik tahli stahw. Limonius fahp ohtrā plissē no junta; fahk ar Schihdu runnaht, gauschahs par karstumu un prassa, arrig ne gribboht ar winnu uppē, fur branga masgajama weeta, eet masgatees. Tur wehl zitti laudis bija, ar teen gribbeja to fakert. Bet Schihds fakka, ne gribboht, un ee-eet pilstatā. Kur runnoja, tas bija ahrpilstatā. Nu Limonius eet paligus mekleht burlaku fakert, tam plinte ar uswilku gailu us rohku gulleja un nikns nasis sahbakos puss glabbahts rahdijahs. Paligi ne nahk, tee fakka; Kas tahdam drihfst pee-eet, tas muhs noschau. Nu Limonius weens eet; peeleen pāmasimahn, lehnam plinti atwelk. Deewes palihdseja, burlaks paleek snaudoht. Limonius nu ar plinti eet to zitteem parahdiht, lai nu nahk paligā, fo tee taggad, drohfschi tappuschi, darra, un tā burlaks, kas, kā dsird, pee nikneem launudarrita-jeem peederroht, tohp faneints. Bet sweschais Schihds fenn aismuzzis.

Deews lai swetki gohdigni Limonius par winna drohschu prahru un brangu gohda darbu, zaur fo dasch zilweks no nelaines buhs glahbts. Lai no winna arri zitti mahzahs, drohschi un gudri buht, un ne bihtees par laumudarritajem, kad zaur drohschumi fo warr darrish, kas gohdigeem par fargaschanu un laimi warr isdohtees.

G — d.

I h s i w i h r s.

Widsemme, weens pee Wastemoisas pagasta peederrigs arraju wihrs, ar wahrdi Warrese Ado, kahdu isbehguschu saldatu bijo nokehris un teesai nodewis. Par to winnam tappé 500 banko rubli par gohda-makku eedohti. Peezi sumti papihru rubli irr sumts trihsdesmits sudra-va rubli, un pateesi leela nauda; kas to ne buh-tir ar preeku paturrejis? Bet ne; Warrese Ado tohs pats ne nehme, bet pagasta nabbagulahdei eeschinkoja. Woi tas newaid ihsti wihrs?

Kursemneeki, speeschaitees tahdam wiham pakkal, darrait tappatt!

— 3.

P a d o h m s p e h r k o n a l a i k à .

Wehterburgas awises lassa, ka bahrga pehrkona laikà kahdi trihsdesmits zilveki, kas us lauka bija, appafsch weena leela kupla kohka paglah-buschees. Us reissi pehrkons sihwi sperr, un kur eesperr? Paschà leelâ kuplâ kohkà. Wissi trihsdesmits zilveki apstinguschi pee semmes friht, un zitti, kahdi peezi, jau pagallam nomirruschi, zitti wairak jeb majak pee saweem pauteem ewais-noti un fadraggati, knappi pehz us mahjahm warr nowilttees.

Gan semm sinnams, ka pehrkons labprahrt kupp-lös kohks sperr, kas weentuli lauk-mallâ stahw, tapehz mahzaitees, juhs gudrineeki un jaunekli! ka pehrkona laikà labbaki irr paschà klaijumâ palift, ne ka kohku ehnâ paglahbtees, wisswairak kad kohks weens pats klaijumâ stahw. Stah-stait to wisswairak reeschnekeem, plahwejeem un gammu behrneem, lai ne muhf appafsch koh-keem pehrkona laikà.

— 3.

G o h d a = p u i f i s .

Irbenes basnizas funga pagasta sahk weenas mahjas degt. Wihri wissi pa lauku dsihwo, seewischki ween eekscha. Mabbadsites jau gan muhf ahrâ, bet kas dohd pilnu prahru nelaines stundâ? Bet re, puisis, Frizzis wahrdâ, 18 gaddus wezs, no mescha pahreet, un ugguni eerauga. Tuhliht ar drohschibü deggofschâ nam-mâ eelegg un faimneezes behrniinu no diwi gad-deem israuj. Wehl saldata mantas eekscha un pats saldats wakti. Ir tabs gohdigs Frizzis laukâ isness un paglahbj. Woi tas newaid gohdigs puisis? Ja winsch mahk lassift, lai sawu flawu pats schè atrohn, ja ne, lai zitti tam to stahsta, ka winna labs darbs irr wisseem par preefchihini sinnams tappis.

— 3.

* * *

No Englanderu semmes arri raksta, ka tur leels faules farstums bijis. Urridsan winna baggatâ semmè truhkums pee semmes augleem rahdahs, un jau effoht laivas us Ollenderu semmi nogahjuschas, tur seenu uspirlt un lah-deht, jo dauds weetas plawas effoht nodegguschas.

Kas no 1794ta gadda, jeb Pohlî gadda, warr atzerretees, tee atraddihs, ka schis gads sawa farstuma un knappibas dehl, Pohlî gad-dam gan drihs blaffam stahw. Tomehr, pal-deews Deeram, schis gads tit warren slifts newaid, ka Pohlî gads bija.

— 3.

S t a h s t i .

Zella wihrs, kas zaur Iwrikas semmes stai-gaja, stahsta, ka tee eedsihwotaji kahdas fallas, kurrail wahrds Sor, sawu semmi strahda. Jaukâ wassaras deemâ rihtös falleneeki wissi sawulzina-jahs us lauku, wadditi zaur sawu preefchneeku jeb walditaju. Zitteem rohkâ irr bungas un stabbules, zitteem ween kapli un schlippeles. Papreefch wissi eesahk danzeht un dseedah; bet pehz masu brihdi, teen kam darba-rihki, leelâ spehkâ un steigschana, pehz raksteem semmi us-rohk un niknas sahles istappa. Ta zaur musiki

pamiddinati un skubbinati, tee wissā deenā lihds wakkaram dseedadami ween strahda, un pīrīns faule nolaischahs, ne weens ne drihkst atstaht. Jauki bij redseht, ka scheem prahligeem zilwekeem gruhta darba deena par preeka deenu tappe.

* * *

Peezi jauni brahli farunnajahs no ta, kā katrs gribbeja fawu maissi pelniht. Tad fazzija wezzakais: Kad buhschu leels kohpmans, tad warreschu dauds naudu kraht, un wissu pirkł, kas man patihks. Ohtrs atbildeja: Kad buhschu saldatu wirsneeks, tad man buhs leels gohds preefsch wissas pasaules un preefsch pascha keisera. Treschais dohmaja: Ko palihds tahds gohds, es buhschu labs ahrste, un kad es zilwekus, kas slimmi, wesselus darrischu, tad tee man gan labbi mafsahs. Zettortais efaheze: Man patihk aminatneka dīshwoschana, wiss-wairak buhmeissa darbs. Augsteem kungeem es ustaifischu leelas istabas, teesham tad man buhs wiss papilnam. Pastarinisch, kas brahlu wahrdus bij dīrdejis, nehme schkippeli rohkā un fazzija: Schè irr manna zerriba! Lauku un dahrū es gribbu strahdah, tad man buhs maize. Juhs wissi gribbat pelniht no zitteem zilwekeem, no winnu waijadsibahn, no winnu mantas juhs gribbat dīshwoht. Us zilwekeem palaukees, tas man ne patihk; us semmes augleem es gribbu zerreht, ko semmei dohschu, to man dauds-fahrtigi atdohs.

* * *

Zehkabam, kad mahjas usnehme, bij wahjs sirgi, zitti slimmi, zitti wezzi. Winsch pirke pahri kehwes, audsinaja kummelus, tohs pāschus labbi apkohpe; dewe teem ohderu tschetri jeb peezireis pa deenu, skaidri winnus turreja un pee laika gahdaja, ka winnam allasch bij lohyp ehdeens us preefschu. Taggadiht Zehkabam irr labbi sirgi ween.

Indrikam preefsch trim gaddeem bij labbi sirgi, bet tee winnam ne patifke. Winsch dohmaja, ka baggatam fainneekam it mehnies zitti sirgi waijaga. Zittus audsinah, tas ne eet tik ahtri, bet to warr lehti dabbuht, kad sawus sirgus is-

andele un zittus eeandele. Indriks tapebz staiz-gaja wissas weetas, kur warreja surgu mainht; kur tirgu turreja, frohgōs, us leelzelteem, tur allasch satifke Indriku, bet mahjas muhscham ne bij atrohnams. Wissi surgu kuptschi bij winna draugi; ar teem andeleja, ar teem winsch dsehre ik deenas. Tschigani winnu labprahz zeenija, jo kur winsch bij, tur bij labs tirgus. Indriks laukus ne strahdaja, seewu un behrmus ne peminneja, winsch mahzijahs flinkoh, dsert, mel-loht, preefrahpt un par taisnibu un gohdu ne gahdah. Tee surgi, kas winnam bij, irr wissi eefsch tschiganu rohkahm.

N — n.

Usmanneschana tahs mihklas efsch Nr. 27.
1826: Debbes.

J a u n a m i h k l a.

To jauku bildi woi pasihsti,
Kas fawā paschā gaismā spīhd?
Ka bijusi ne rāhdahs ihst,
Bet prischa irr iškurru brihd
Ta eetaifa schaurā weetā
Un smalka mallina to seen;
No pasauls ekas katra leeta
Lew atspīhd zaur scho bildi ween.

Kas pasihst tahdu glihtumiku?
Kur zittur gan tahds akmīntinsch?
Winsch spīhd bes wissu ugguntiu,
Tahs pasauls speegelis irr winsch.
Kas spīhd pee augstas debbes laukus
Efsch winnas rinki rohnahs arr,
Bet ko ta islaisch, wairak jauku
Ur wissi teesu nosault warr.

L — g.

T e e f a s f l u b b i n a f c h a n a s.

No Jannaspils pagasta teesas tohp wissi tee saazinati, kāmī prāfīschanas pee teem nomirruscheem fainneekam Tschabbe Janna un Ishen Krishcha, par kurru mantahm konkursis nolikts, lai, pee saudechhanas fawas teesas, wisswehloki lihds iitu Septem-bera mehnescha deemi schi gadda pee schihs pagasta teesas ar sawahm prāfīschanaahn un parahdischanaahn

peeteizahs un to taħlaku spreedumu fagaida. Founta-
pils pagasta teesa 3 tmā Juhni 1826.

(S. W.) ††† Uhmer Diedrikis, pagasta wezzakais.

(Nr. 59.) C. Wagner, pagasta teesas frihweris.

Us pawehleschanu taħs Keiserikas Majesteetes,
ta Patwaldineka wiffas Kreewu Walsis u. t. j. pr.,
toħp no Taħschu pagasta teesas wiffi parradu dewejji
ta zitkahrtiga fainneeka Sweedra Jurea, kurra mah-
jas treshħa Juhniusa deenā ar ugguni aigħajnejha,
un kas tapeħz taħs pats luġdams atdewiż irr, aixi-
nati, lai feschu neddelu starpā, tas' irr, liħds 14tu
Augusta deenu pee schiħs pagasta teesas ar sawahim
prassħanahm peeteitħohs, lai tas' ingħums, kas no
ugguns glabhtas tappis, winnu starpā peħz teesas
spreeduma warretu isdalliħtapt.

Taħschu pagasta teesa, q'ta Juhliusa deenā 1826. 3

Birxeneka Geerts, pagasta wezzakais.

Johrens, pagasta frihweris.

Us pawehleschanu taħs Dohbeles aprinka teesas no
zota Juhli schi gadda buhs to weħl nepahrdoħtu pa-
likku schi astahjumu ta melderha Fischer, prohti
III puħru meeschu, galbi, krehfli un weħl zittas
leetas, eekċi Wilzes uħdens fuđmallas tam wairak
föhlitajam pahrdoħt. Tas' termini taħs pahrdoħschas-

nas schi astahjuma irr us 16tu Augusta schi gadda
no Wilzes pagasta teesas nolikts un feheit par finna-
schani to pirżeju toħp finnani darriħts.

Wilzes pagasta teesa 26ta Juhli 1826.

(S. W.) Puhi, pagasta wezzakais.

(Nr. 54.) Jurkiewicz, pagasta teesas frihweris.

Peħz nolikschanas taħs Bausskes aprinka teesas taħs
apkhilat as-martas ta zitkahrtiga Ganzkoppa mujschhas
(Mishof) mohderneka Müller, kas irr dasħadi disħ-
lera ċeरroħt schi, no appak schi rakstas pagasta teesas
tannu 17ta Augusta schi gadda teem wairak föhlida-
meen uħtrop ħaps pahrdoħtas. Ganzkoppa (Misser)
mujschhas pagasta teesa 31mä Juhli 1826.

Puhel Pehter, pagasta teesas preelschneels.

J. Purmal, pagasta teesas frihweris.

Kad sħeit pee Mihzes pagasta teesas 3 audella gab-
bali tannu Juhni meħnesħa schi gadda irr nodorħti, bet
tas' kam peederr, weħl liħds schim nar peeteizees,
tad tas' sħeit toħp uzaizinaħts, triju meħnesħu star-
pā, proħti liħds għu Oktobera deenai schi gadda, pats
atnahkt un ar geldiġahm leezibahm pee schiħs teesas
parahdi, ka tas' winnā pateesi peederr.

Mihž 9ta Juhli 1826.

††† Dutzmann Dahwid, pagasta wezzakais.

Jürgens, pagasta teesas frihweris.

Naudas, labbibas un prezzi tirgus us plazzi. Nihgħe tannu 2trā Augusta 1826.

	Sudrab naudā. Nb. Rp.		Sudrab naudā. Nb. Rp.
3 rubli 74½ kap. papiħru naudas geldeja	I —	I poħds kannepu . tappe mafsaħts ar	— 75
5 — papiħru naudas . . . —	I 33½	I — linnu labbaħas surtes	— I
I jauns dħalderis —	I 33½	I — fliftakas surtes	— 75
I puhrs ruðsu . . . tappe mafsaħts ar	I —	I — tabaka	— 70
I — kweeħchu —	I 20	I — dselses	— 70
I — meeschu —	I 90	I — sveesta	— I 90
I — meeschu - putrainu	I 50	I — muzzu filku, preeħħu muzzā	— 4 50
I — ausu —	I 90	I — — wiħlħschu muzzā	— 4 75
I — kweeħchu - miltu . . . —	I 50	I — farkanas fahls . . .	— 5 50
I — biħdeletu ruðsu - miltu	I 20	I — rupjas ledħainas fahls	— 5 —
I — rupju ruðsu - miltu	I 90	I — rupjas baltas fahls	— 4 —
I — sirau —	I 50	I — smalkas fahls . . .	— 3 75
I — linnu - seħħlas . . . —	I 25	50 grashchi irr warra jeb papiħres rublis un warra nauda stahw ar papiħres naudu weenā mafsaħ.	
I — kannepu - seħħlas . . . —	I —		
I — limmeu —	I 75		

Is zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: S. D. Braunschweig, Censor.

No. 321.